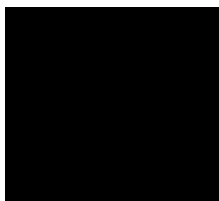

NORMA FFV-52
týkající se uvádění na trh a kontroly
obchodní jakosti

RANÝCH A KONZUMNÍCH BRAMBOR

VYDÁNÍ 2008

ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ
New York a Ženeva, 2008

NORMA FFV-52
týkající se uvádění na trh
a kontroly obchodní jakosti

RANÝCH A KONZUMNÍCH BRAMBOR

I. DEFINICE PRODUKTU

Tato norma platí pro rané a konzumní brambory odrůd (kultivarů) pěstovaných z *Solanum tuberosum* L. a jejich kříženců, které se spotřebiteli dodávají v čerstvém stavu, kromě raných a konzumních brambor určených k průmyslovému zpracování.

Rané brambory se pěstují z raných odrůd a/nebo se sklízají na počátku sezóny v zemi původu. „Ranými bramborami“ se rozumí brambory, které se sklízají před dosažením úplné zralosti, jsou dodávány bezprostředně po sklizni a lze u nich snadno odstranit slupku.

II. USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE JAKOSTI

Účelem normy je stanovit požadavky na jakost raných a konzumních brambor ve fázi vývozní kontroly po úpravě a zabalení.

Pokud je však norma použita ve fázích následujících po vývozu, mohou produkty ve vztahu k požadavkům normy vykazovat:

- mírné snížení čerstvosti a pružnosti,
- mírné snížení jakosti způsobené vývojem a náchylností k rozkladu.

Majitel/prodejce produktů, které nejsou v souladu s touto normou, nesmí takové produkty vystavovat ani je nabízet k prodeji nebo dodávat či jakýmkoli jiným způsobem uvádět na trh. Majitel je za dodržování této normy odpovědný.

A. Minimální požadavky

- a) S přihlédnutím k dovozeným odchylkám, musí být hlízy:
- normálního vzhledu pro danou odrůdu v závislosti na oblasti produkce,
 - celé, tj. nesmí z nich být odstraněna žádná část ani nesmí mít jiné poškození, které by je činilo neúplnými,
 - zdravé; nedovolují se produkty napadené hnilobou nebo s poškozením, které je činí nevhodnými ke spotřebě,
 - v podstatě čisté

- pevné konzistence,
- bez povrchových nebo vnitřních vad, které by vedly k narušení celkového vzhledu produktu, jeho jakosti, skladovatelnosti a úpravy balení, jako např.:
 - hnědé skvrny vzniklé působením horka,
 - praskliny (včetně prasklin vzniklých růstem), zářezy, okousání, otlaky či nerovnosti,
(u odrůd s hladkou slupkou) hlubší než 4 mm,
 - zelené zbarvení, světle zelené skvrny nikoli větší, než jedna osmina povrchu, pokud ji lze odstranit běžným loupáním, nepředstavuje vadu,
 - značné deformace,
 - šedé, modré nebo černé skvrny pod slupkou, u konzumních brambor hlubší než 5 mm,
 - hnilobné skvrny, duté hlízy, zčernání a jiné vady dužniny,
 - u konzumních brambor hluboká obecná strupovitost a prašná strupovitost zasahující do hloubky 2 mm a více,
 - povrchová obecná strupovitost, tzn., že strupovitost nesmí zasahovat větší plochu než čtvrtinu povrchu hlízy,
 - poškození a závady způsobené mrazem,
- bez nadměrné povrchové vlhkosti, tzn. po případném praní dostatečně osušené,
- bez cizorodých zápachů a/nebo chutí.

U raných brambor se chybějící část slupky nepovažuje za vadu. Konzumní brambory musí pokrývat pevná slupka, tzn. slupka, které je plně vyvinutá a vyzrálá a pokrývá celý povrch hlízy.

U raných brambor nejsou povoleny žádné klíčky. Konzumní brambory musí být v podstatě bez klíčků, tzn., že klíčky nesmí být větší než 3 mm.

Rané a konzumní brambory musí být tak vyvinuté a v takovém stavu, aby:

- vydržely přepravu a manipulaci,
- mohly být doručeny do místa určení v uspokojivém stavu.

- b) Žádné balení nebo šarže nesmí obsahovat odpad, tzn. zeminu ulpívající na hlízách, úlomky výhonků a cizorodé látky.

III. USTANOVENÍ O TŘÍDĚNÍ PODLE VELIKOSTI

Velikost hlíz se stanoví prostřednictvím

čtvercových otvorů. Hlízy musí mít:

- minimálně takovou velikost, že neprojdou čtvercovým sítem o velikosti:
 - ☐ 28 mm x 28 mm u raných brambor,
 - ☐ 35 mm x 35 mm u konzumních brambor,
 - ☐ 30 mm x 30 mm u odrůd konzumních brambor s dlouhými hlízami, které jsou definovány níže.
- Největší velikost tvoří hlízy, které projdou čtvercovým sítem o velikosti 80 mm x 80 mm, nebo 75 mm x 75 mm u odrůd konzumních brambor s dlouhými hlízami.

Rané a konzumní brambory, jejichž velikost přesahuje maximální velikost, jsou dovoleny, pokud není rozdíl mezi nejmenší a největší hlízou v balení větší než 30 mm a pokud jsou dodávány pod specifickým označením nebo obchodním jménem.

Hlízy o velikosti 18 až 35 mm mohou být na trh dodávány pod označením „střední velikost“ nebo jiným odpovídajícím obchodním názvem.

Stejnorodá velikost se nepožaduje. V pětikilogramových a menších prodejních baleních nesmí rozdíl mezi největší a nejmenší hlízou přesáhnout 30 mm.

Odrůda se považuje za odrůdu s dlouhou hlízou, pokud je jako odrůda s dlouhou hlízou nebo odrůda s dlouze oválnou hlízou zanesena do vnitrostátního seznamu odrůd v zemi, kde je pěstována.

Požadavky na velikost se nevztahují na odrůdy s dlouhou hlízou nepravidelného tvaru (např. Stella, Ratte nebo Pink Fir Apple).

IV. USTANOVENÍ O DOVOLENÝCH ODCHYLKÁCH

Pro produkty, které neodpovídají požadavkům uvedené jakostní třídy, jsou v každé šarži dovoleny odchylky od minimálních požadavků.

A. Dovolené odchylky jakosti

- a) Povoluje se níže uvedené množství hlíz, které nesplňují minimální požadavky:
- 4 % hmotnosti hlíz u raných brambor a
 - 6 % hmotnosti hlíz u konzumních brambor.

V rámci této odchylky je však povoleno nejvýše 1 % hmotnosti hlíz postižených suchou nebo mokrou hnilobou.

- b) Dále je dovoleno:
- 1 % hmotnosti odpadu u raných brambor a
 - 2 % hmotnosti odpadu, z nichž maximálně 1 % tvoří ulpívající zemina u konzumních brambor.

B. Dovolené odchylky velikosti

Je povolena celková odchylka 5 % hmotnosti hlíz neodpovídajících stanoveným požadavkům na velikost, a pokud jsou roztrženy podle velikosti, skupině velikosti nižší a/nebo vyšší než je velikost uvedená na balení.

C. Dovolené odchylky dalších odrůd

Je dovolena odchylka 2 % hmotnosti dalších odrůd v každé šarži.

V. USTANOVENÍ O OBCHODNÍ ÚPRAVĚ

A. Stejnorodost

Obsah každého balení (nebo šarže u produktů dodávaných jako volně ložené v obalových nádobách) musí být stejnorodý a musí sestávat pouze z raných nebo konzumních brambor téhož původu, těže odrůdy, jakosti, barvy slupky, barvy dužniny a velikosti (pokud jsou roztrženy podle velikosti).

Viditelná část obsahu balení (nebo šarže u produktů dodávaných jako volně ložené v obalových nádobách) musí odpovídat zbývajícím částem obsahu.

B. Obalová úprava

Rané a konzumní brambory musí být baleny způsobem zajišťujícím náležitou ochranu produktu a dostatečné větrání.

Materiály použité uvnitř obalu musí být čisté a nesmějí způsobovat vnější ani vnitřní poškození produktů. Povoluje se použití materiálů, především papíru nebo nálepek s obchodními údaji, pokud je tisk a štítkování provedeno zdravotně nezávadnou barvou nebo lepidlem.

3Vnitrostátní právní předpisy řady zemí vyžadují výslovné uvedení jména a adresy. Při použití kódového označení však musí být v bezprostřední souvislosti s kódovým označením uveden odkaz na „balírnu a/nebo odesílatele (nebo jejich odpovídající zkratky)“ a před kódovým označením musí být uveden kód ISO 3166 (alfa) uznávající země/oblasti, pokud se nejedná o zemi původu.

B. Druh produktu

- „Rané brambory“, „nové brambory“ nebo odpovídající označení nebo „konzumní brambory“, není-li obsah viditelný zvenku.
- název odrůdy,
- specifické označení nebo obchodní jméno raných nebo konzumních brambor, které neodpovídají největší velikosti, pokud jsou tyto brambory obsaženy,
- „střední velikost“ nebo jiný odpovídající obchodní název.

C. Původ produktu

- Země původu a případně pěstitelská oblast nebo národní, regionální či místní označení.

D. Obchodní údaje

- velikost (pokud jsou tříděny podle velikosti) vyjádřená jako nejmenší velikost se slovy „a více“, nebo jako nejmenší a největší velikost,
- čistá hmotnost,
- nepovinné údaje: zbarvení dužniny (např. žlutá nebo bílá), barva slupky, tvar hlízy (dlouhá nebo oválná) a o jaký druh se jedná po úpravě (např. moučné nebo pevné).

E. Úřední kontrolní značka (nepovinně)

Norma EHK OSN pro rané brambory (FFV-30)
byla poprvé vydána
v roce 1961.
Poslední revize
v r. 1997

Norma EHK OSN pro konzumní brambory (FFV-31)
byla poprvé vydána
v roce 1967.
jako
AGRI/WP.1/EUR.ST
AN.30. Poslední revize
v r. 2001

Tyto normy byly sloučeny jako
norma EHK OSN pro rané a konzumní brambory (FFV-52).
Poslední revize
v r. 2008